

Quickscan natuurwaarden

Plangebied centrum Helvoirt

Maart 2010

Rapportnummer: P09-0244

In opdracht van: Bureau Verkuylen

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Inhoud

1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Doel	2
1.3	Leeswijzer	2
2	Onderzoek	3
2.1	Methode	3
2.2	Ligging en beschrijving plangebied	4
2.2.1	Fase 2	5
2.2.2	Fase 3	5
2.2.3	Fase 4	6
2.3	Bronnenonderzoek	7
2.4	Beschermde soorten Fase 2	8
2.5	Beschermde soorten Fase 3	10
2.6	Beschermde soorten Fase 4	12
3	Effecten	15
3.1	Effecten op beschermde soorten	15
3.1.1	Fase 2	15
3.1.2	Fase 3	16
3.1.3	Fase 4	16
3.2	Effecten op beschermde gebieden	17
3.3	Gedragscode	17
3.4	Mitigerende en compenserende maatregelen	18
3.4.1	Fase 2	18
3.4.2	Fase 3	19
3.4.3	Fase 4	19
4	Conclusies en aanbevelingen	21
4.1	Conclusies	21
4.1.1	Fase 2	21
4.1.2	Fase 3	21
4.1.3	Fase 4	22
4.2	Aanbevelingen	22
	Literatuurlijst	23
	Bijlage 1 Toelichtende tabel	
	Bijlage 2 Wet en regelgeving	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Gemeente Haaren is voornemens een nieuw Centrumplan op te stellen voor de kern Helvoirt. In verband met ruimtelijke ordeningsprocedures is het noodzakelijk verschillende vooronderzoeken uit te voeren, waaronder een verkennend natuuronderzoek. De ontwikkeling van het centrumplan verloopt in vier fasen. Voor de eerste fase zijn de noodzakelijke onderzoeken reeds uitgevoerd. Staro Natuur en Buitengebied heeft quick-scans natuurwaarden uitgevoerd voor de fasen 2, 3 en 4. In opdracht van Bureau Verkuylen heeft hiervoor in januari 2010 een onderzoek plaatsgevonden in het plangebied.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen de drie fasen van het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming is hierbij de Flora- en faunawet (FFw) van belang, gebiedsbescherming is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Deze rapportage beschrijft de (mogelijke) aanwezigheid van soorten die zijn opgenomen op de lijsten van beschermde flora en fauna in het kader van de Flora- en faunawet en Natura2000-lijsten. Ook wordt bepaald op welke wijze en in welke mate de voorgenomen werkzaamheden invloed hebben op deze soorten. Op basis daarvan kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van de onderzoeksmethode en het plangebied met de drie verschillende fasen. Daarnaast wordt voor iedere fase afzonderlijk de aanwezigheid van beschermde soorten besproken. De effecten van de geplande ingreep op beschermde natuurwaarden en mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen worden ook per fase beschreven in hoofdstuk 3. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

2 Onderzoek

2.1 Methode

Als eerste heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle in het plangebied aanwezige biotopen zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het vóórkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn tevens directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten maar ook het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooiresten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vervolgens vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen.

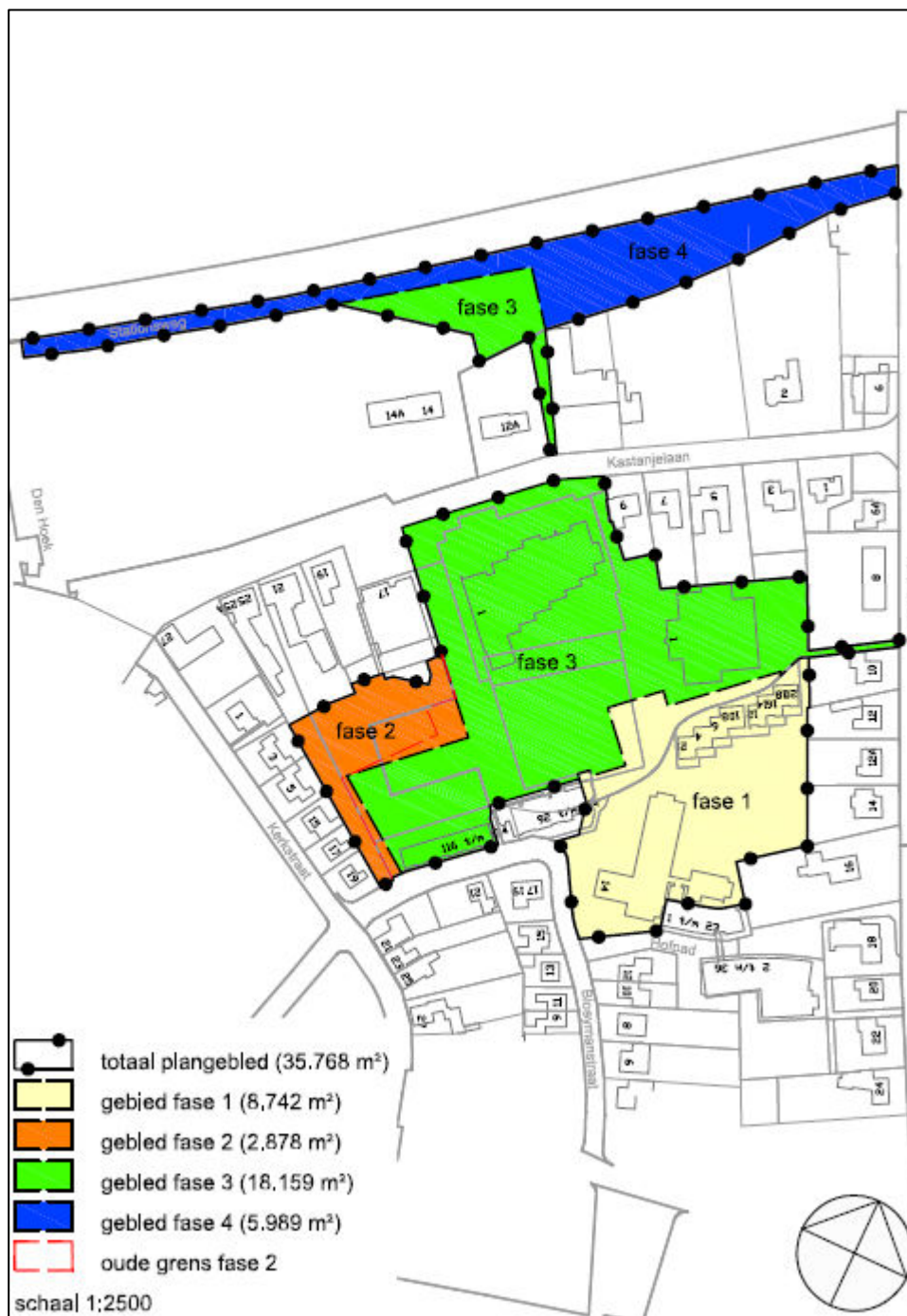
Aansluitend op het veldbezoek heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden, waarbij is gekeken naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. De database van de provincie Noord-Brabant is geraadpleegd. Daarnaast is gebruikgemaakt van het Natuurloket¹, waarneming.nl en diverse verspreidingsatlassen van soorten en het beschermingsplan voor vleermuizen in Noord-Brabant. De aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving en de ligging van Natuurbeschermingswet 1998 gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en de EHS in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht. De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 22 januari in de ochtend onder de volgende weersomstandigheden: onbewolkt, zonnig, windstil en circa 2 graden Celsius.

¹ Het Natuurloket is een onafhankelijke informatiemakelaar, die gegevens over beschermde soorten toegankelijk maakt. Deze gegevens zijn afkomstig uit de databanken van gespecialiseerde organisaties, verenigd in de Vereniging Onderzoek Flora en Fauna.

2.2 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied is gelegen in de kern Helvoirt en opgedeeld in 4 verschillende fase (figuur 1). Voor fase 2, 3 en 4 is door Staro Natuur en Buitengebied een verkennend natuurwaardenonderzoek uitgevoerd. Hieronder wordt het plangebied per fase beschreven.

Figuur 1. Ligging van het plangebied, ingedeeld in 4 verschillende fasen

2.2.1 Fase 2

Het onderzoeksgebied van fase 2 begint in de Bloeymanstraat op het paadje tussen het perceel van Kerkstraat 19 en het flatgebouw aan de

Bloeymanstraat 116 t/m 134 met aan de linkerkant een rij bomen en struiken. Het betreft een graslandje met enkele solitaire bomen en struiken, wandelpaden en een stuk verharding achter het gebouw van de ouderenvereniging Helvoirt. Een en ander is zichtbaar op onderstaande foto's.

Foto 1 links voor het gebouw langs begint fase 2.

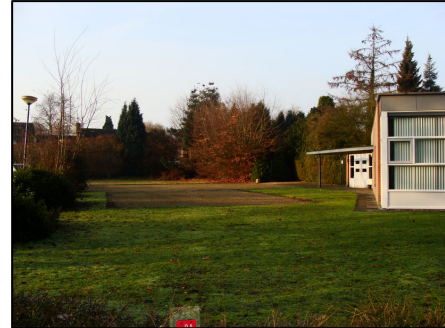

Foto 2. Fase 2 met gedeeltelijk gras en verharding, links het gebouw van ouderenvereniging Helvoirt.

2.2.2 Fase 3

Fase 3 betreft het groen gearceerde gebied in figuur 1. Dit gebied bestaat uit het flatgebouw aan de Bloeymanstraat, het grasveld hierachter, het 'nieuwe' gebouw en schoolplein van de Dr. Landmanschool en omringende plantsoenen met hierin grote exemplaren van zomereik, beuk en plataan, maar ook hulst, berk en taxus. Achter de Dr. Landmanschool ligt nog een parkeerplaats, deze is te bereiken via het Martinipad en hoort ook bij fase 3. Tevens behoort tot fase 2 het paadje langs de oude Dr. Landmanschool met daarin de repetitieruimte De Notenkraker van muziekschool Kunst Adelt, het stuk grasland achter dit gebouw en het gebouw van makelaardij Van den Hurk. Zie foto-impresie hieronder en op de volgende bladzijde.

Foto 3 en 4. Links de te slopen woningen met grasveld en rechts een plataan die op dit grasveld staat.

Foto 5. Het schoolplein met omliggend plantsoen en op de achtergrond het schoolgebouw.

Foto 6. Het Martinipad langs het schoolgebouw met links plantsoen.

Foto 7. De parkeerplaats achter het schoolgebouw.

Foto 8. De parkeerplaats achter het schoolgebouw met in het plantsoen berk en beuk.

Foto 9. Links het paadje van fase 3 langs de oude Dr. Landmanschool.

Foto 10. Fase 3 achter de oude dr. Landmanschool grasland omringd door struiken.

2.2.3 Fase 4

Bij fase 4 horen de Stationsweg vanaf de Torenstraat tot aan Den Hoek. Deze weg is grotendeel onverhard. Langs de weg en tussen de weg en spoor bevinden zich verschillende soorten bomen, zoals zomereik en gewone esdoorn, struiken en ruigte met onder andere braam. Een gedeelte van deze fase bestaat uit grasland en ten zuiden van de stationsweg loopt een sloot waarin hier en daar een klein laagje water stond ten tijde van het onderzoek.

Foto 11. Het begin van fase 4: de Stationsweg

Foto 12. Hier is de Stationsweg onverhard. Rechts ligt een stuk grasland met ruigte en het spoor.

Foto 13. Een gedeelte van de sloot is waterhoudend ten tijde van het onderzoek.

Foto 14. Fase 4, onverharde Stationsweg.

2.3 Bronnenonderzoek

Gebieden

Natuurbeschermingswet 1998

Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van LNV blijkt dat het plangebied zich niet in of nabij Natura2000-gebieden, Wetlands of Beschermde- of Staatsnatuurmonumenten bevindt.

Gebieden (P)EHS

Zoals blijkt uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van LNV en de website van provincie Noord-Brabant, maakt het plangebied geen deel uit van EHS-gebied.

Soorten

Natuurloket

Het Natuurloket verstrekt informatie over het voorkomen van soorten per kilometerhok (kmhok). Binnen het kader van deze quickscan is het niet mogelijk om vast te stellen welke soorten per kmhok zijn weergegeven door het Natuurloket. De weergave van het Natuurloket kan dan ook alleen als indicatie voor de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten worden beschouwd.

Het plangebied bevindt zich in de kmhokken 144-404 en 144-405. Fase 2 en 3 bevinden zich gedeeltelijk in 144-404 en gedeeltelijk in 144-405. Fase 4 bevindt zich volledig in kilometerhok 144-405.

Aangezien het plangebied slechts een gedeelte van deze kmhokken beslaat is het niet zeker dat de geregistreerde soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen het plangebied. De beschikbare gegevens zijn afkomstig uit de onderzoeksperiode 1975 t/m 2008. Binnen deze periode zijn de bewuste kmhokken onderzocht op het voorkomen van soorten. Er is onderscheid gemaakt tussen niet, slecht, matig, redelijk en goed onderzocht. De beschikbare gegevens zijn weergegeven in de tabel in bijlage 1 en worden besproken in paragraaf 2.4 (fase 2), 2.5 (fase 3) en 2.6 (fase 4).

Overige bronnen

Naast de bovenstaande bronnen zijn tevens gegevens gebruikt die afkomstig zijn van verschillende verspreidingsatlassen. Onder andere gegevens over vleermuizen, amfibieën, reptielen en vissen zijn uit dergelijke atlassen afkomstig.

2.4 Beschermde soorten Fase 2

Flora

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat kmhok 144-404 slecht is onderzocht op vaatplanten en kmhok 144-405 matig. Er zijn in kmhok 144-404 geen beschermde of bijzondere soorten waargenomen. In kmhok 144-405 is één soort van FFlijst 1 aangetroffen.

Uit het veldbezoek blijkt dat bijzondere of beschermde flora niet wordt verwacht in het grootste deel van het gebied, hier zijn geen geschikte biotopen voor beschermde soorten aanwezig. Het is echter wel mogelijk dat de niet veeleisende maar wel beschermde soort brede wespenorchis voorkomt in de plantsoenbeplanting.

Conclusie: Mogelijk komt de beschermde plantensoort brede wespenorchis (FFlijst 1) voor in het onderzoeksgebied.

Vlinders en libellen

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het kmhok 144-404 redelijk is onderzocht op de groep dagvlinders en matig op libellensoorten. Er zijn geen beschermde of bijzondere soorten waargenomen in dit kmhok. Kmhok 144-405 is redelijk onderzocht op dagvlinders en niet op libellen. Er is één soort van de Rode Lijst dagvlinders in dit kmhok aangetroffen.

Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat er in het onderzoeksgebied geen geschikte biotopen aanwezig zijn voor het voorkomen van beschermde soorten vlinders en libellen. Dergelijke soorten benutten structuurrijke heide of krabbescheervegetaties als habitat, deze vegetaties ontbreken in het onderzoeksgebied. Het is wel mogelijk dat enkele algemeen voorkomende, niet beschermde soorten vlinders en libellen gebruikmaken van het onderzoeksgebied.

Conclusie: Er komen geen beschermde soorten vlinders of libellen voor in het onderzoeksgebied.

Mieren en kevers

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat de betreffende kmhokken niet zijn onderzocht op de groepen mieren en kevers. Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat er in het plangebied in Fase 2 geen geschikte biotopen als oude

(naald)bossen of grote wateren aanwezig zijn. Het voorkomen van beschermde soorten mieren en kevers is dan ook zeer onwaarschijnlijk.

Conclusie: Er komen geen beschermde soorten mieren en kevers voor in het onderzoeksgebied.

Vissen

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat beide kmhokken niet zijn onderzocht op de groep vissen.

Door het ontbreken van oppervlaktewater in het onderzoeksgebied, is het gebied ongeschikt voor het voorkomen van beschermde soorten vissen. Er is dan ook niet nader onderzocht welke vissoorten voorkomen in de nabije omgeving.

Conclusie: Er komen geen beschermde soorten vissen voor in het onderzoeksgebied.

Reptielen en amfibieën

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat beide kmhokken niet zijn onderzocht op de groep reptielen. De groep amfibieën is in kmhok 144-404 slecht onderzocht en in kmhok 144-405 niet onderzocht. In kmhok 114-404 wordt melding gemaakt van één soort van FFlijst 1, dit betreft een bruine kikker of een gewone pad. Uit de RAVON Atlas van de amfibieën en reptielen van Nederland (2009) blijkt dat de soorten levendbarende hagedis, kamsalamander, kleine watersalamander, gewone pad, heikikker, bruine kikker en het groene kikker-complex voorkomen in de omgeving van het plangebied.

Uit het veldbezoek blijkt dat er in het onderzoeksgebied geen oppervlaktewater aanwezig is, er zijn dan ook geen voortplantingsgelegenheden voor amfibieën aanwezig. Door het ontbreken van oppervlaktewater is het gebied ook voor kamsalamander niet geschikt. Het onderzoeksgebied is, met uitzondering van de heikikker aangezien dat een cultuurvliesende soort is die nauwelijks wordt aangetroffen rond bebouwing of infrastructuur, voor de door RAVON genoemde soorten padden en kikkersoorten geschikt als landbiotoop. Voor het voorkomen van beschermde soorten reptielen geldt dat het onderzoeksgebied geen geschikte biotopen bevat voor deze soorten, reptielen komen dan ook niet voor.

Conclusie: Mogelijk komt een klein aantal soorten amfibieën (FFlijst 1) voor in het onderzoeksgebied. Voor de salamandersoorten, heikikker en reptielen geldt dat geen geschikte biotopen aanwezig zijn.

Vogels

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat beide kmhokken niet zijn onderzocht op de groep broedvogels. De groep watervogels is in beide kmhokken goed onderzocht, er zijn geen beschermde of bijzondere soorten waargenomen.

Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat het onderzoeksgebied voor een aantal vogelsoorten geschikt is als leefgebied. Met name cultuurvolgende soorten vinden hier een plaatsje. Merel, winterkoning en koolmees zijn in het gebied waargenomen. De beplanting is voor vogels geschikt als broedgelegenheid. Het gehele gebied is voor vogels geschikt als foerageergebied.

Conclusie: Het onderzoeksgebied is geschikt als broedgelegenheid en foerageergebied voor een aantal cultuurvolgende vogelsoorten (FFlijst vogels).

Zoogdieren

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat kmhok 144-404 matig is onderzocht op de groep zoogdieren en kmhok 144-405 slecht. Er wordt in kmhok 144-404

melding gemaakt van 9 soorten van FFlijst 1, van drie soorten van FFlijst 2/3 en van twee soorten van de Habitatrichtlijn. Deze soorten van FFlijst 2/3 en Habitatrichtlijn betreffen hoogstwaarschijnlijk verschillende vleermuissoorten.

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen en het beschermingsplan voor vleermuizen in Noord-Brabant blijkt dat franjestaart, gewone grootorvleermuis, gewone baardvleermuis, rosse vleermuis, watervleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger voorkomen in de omgeving van het onderzoeksgebied. Voor vleermuizen is het gehele onderzoeksgebied geschikt als foerageergebied. Door het ontbreken van gebouwen zijn er in het gebied geen geschikte verblijfplaatsen voor gebouwbewonende vleermuissoorten. Ook zijn er in het gebied geen grote bomen aanwezig die geschikt kunnen zijn als verblijfplaats voor vleermuizen.

Uit het veldbezoek blijkt dat het onderzoeksgebied voor een aantal grondgebonden zoogdieren geschikt is als leefgebied. Mogelijk benutten egel, mol, diverse muizensoorten en konijn het gebied als (onderdeel van hun) leefgebied. Tijdens het veldbezoek zijn in kmhok 144-404 sporen van konijn en mol aangetroffen.

Mogelijk gebruiken vleermuizen het gebied als foerageerplaats.

Conclusie: Het onderzoeksgebied is voor een aantal grondgebonden zoogdieren (FFlijst 1) geschikt als (onderdeel van hun) leefgebied. Vleermuizen (FFlijst 3) benutten het gebied als foerageergebied.

2.5 Beschermde soorten Fase 3

Flora

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat kmhok 144-404 slecht is onderzocht op vaatplanten en kmhok 144-405 matig. Er zijn in kmhok 144-404 geen beschermde of bijzondere soorten waargenomen. In kmhok 144-405 is één soort van FFlijst 1 aangetroffen.

Uit het veldbezoek blijkt dat bijzondere of beschermde soorten niet worden verwacht in het gebied van Fase 3. Mogelijk komt in de plantsoenbeplanting de brede wespenorchis (FFlijst1) voor.

Conclusie: Mogelijk komt de beschermde plantensoort brede wespenorchis (FFlijst 1) voor in het onderzoeksgebied.

Vlinders en libellen

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het kmhok 144-404 redelijk is onderzocht op de groep dagvlinders en matig op libellensoorten. Er zijn geen beschermde of bijzondere soorten waargenomen in dit kmhok. Kmhok 144-405 is redelijk onderzocht op dagvlinders en niet op libellen. Er is één soort van de Rode Lijst dagvlinders in dit kmhok aangetroffen.

Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat er in dit onderzoeksgebied geen geschikte biotopen aanwezig zijn voor het voorkomen van beschermde soorten vlinders en libellen. het is echter wel mogelijk dat enkele algemeen voorkomende soorten hier voorkomen.

Conclusie: Er komen geen beschermde soorten vlinders of libellen voor in het onderzoeksgebied.

Mieren en kevers

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat de betreffende kmhokken niet zijn onderzocht op de groepen mieren en kevers. Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat er in het plangebied in Fase 3 geen geschikte biotopen als oude (naald)bossen of grote wateren aanwezig zijn. Het voorkomen van beschermde soorten mieren en kevers is dan ook zeer onwaarschijnlijk.

Conclusie: Er komen geen beschermde soorten mieren en kevers voor in het onderzoeksgebied.

Vissen

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat beide kmhokken niet zijn onderzocht op de groep vissen.

Door het ontbreken van oppervlaktewater in het onderzoeksgebied, is het gebied ongeschikt voor het voorkomen van beschermde soorten vissen. Er is dan ook niet nader onderzocht welke vissoorten voorkomen in de nabije omgeving.

Conclusie: Er komen geen beschermde soorten vissen voor in het onderzoeksgebied.

Reptielen en amfibieën

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat beide kmhokken niet zijn onderzocht op de groep reptielen. De groep amfibieën is in kmhok 144-404 slecht onderzocht en in kmhok 144-405 niet onderzocht. In kmhok 114-404 wordt melding gemaakt van één soort van FFlijst 1, dit betreft een bruine kikker of een gewone pad. Uit de RAVON Atlas van de amfibieën en reptielen van Nederland (2009) blijkt dat de soorten levendbarende hagedis, kamsalamander, kleine watersalamander, gewone pad, heikikker, bruine kikker en het groene kikker-complex voorkomen in de omgeving van het plangebied.

Uit het veldbezoek blijkt dat er in het onderzoeksgebied geen oppervlaktewater aanwezig is, er zijn dan ook geen voortplantingsgelegenheden voor amfibieën aanwezig. Ook voor de kamsalamander is het gebied niet geschikt. Het onderzoeksgebied is voor de door RAVON genoemde soorten amfibieën, behalve voor de heikikker, geschikt als landbiotoop. Voor het voorkomen van beschermde soorten reptielen geldt dat het onderzoeksgebied geen geschikte biotopen bevat voor deze soorten, reptielen komen dan ook niet voor.

Conclusie: Mogelijk komt een klein aantal soorten amfibieën (FFlijst 1) voor in het onderzoeksgebied. Voor salamandersoorten, heikikker en reptielen geldt dat geen geschikte biotopen aanwezig zijn.

Vogels

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat de betreffende kmhokken niet zijn onderzocht op de groep broedvogels. De groep watervogels is in beide kmhokken goed onderzocht, er zijn geen beschermde of bijzondere soorten waargenomen. Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat het onderzoeksgebied voor een aantal vogelsoorten geschikt is als leefgebied. Met name voor cultuurvolgende soorten. In de beplanting langs het Martinipad zijn meerdere (oude) vogelnesten aangetroffen. De vogelsoorten vink, pimpelmees, koolmees, ekster en houtduif zijn in het gebied waargenomen. De beplanting en de gebouwen zijn voor vogels geschikt als broedgelegenheid. Het gehele gebied is voor vogels geschikt als foerageergebied.

Conclusie: Het onderzoeksgebied is geschikt als broedgelegenheid en foerageergebied voor een aantal cultuurvolgende vogelsoorten (FFlijst vogels).

Zoogdieren

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat kmhok 144-404 matig is onderzocht op de groep zoogdieren en kmhok 144-405 slecht. Er wordt in kmhok 144-404 melding gemaakt van 9 soorten van FFlijst 1, drie soorten van FFlijst 2/3 en van twee soorten van de Habitatrichtlijn. In kmhok 144-405 wordt 1 soort van FFlijst 1 gemeld.

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen en het beschermingsplan voor vleermuizen in Noord-Brabant blijkt dat franjestaart, gewone grootvleermuis, gewone baardvleermuis, rosse vleermuis, watervleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger voorkomen in de omgeving van het onderzoeksgebied. De soorten van FFlijst 2/3 en de Habitatrichtlijn betreffen in kmhok 144-404 hoogstwaarschijnlijk verschillende vleermuissoorten. Voor vleermuizen is het gehele onderzoeksgebied geschikt als foerageergebied. Ook zijn de gebouwen en grote bomen in het plangebied geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. Uit het veldbezoek blijkt verder dat het onderzoeksgebied voor een aantal grondgebonden zoogdieren geschikt is als leefgebied. Mogelijk benutten egel, mol, diverse muizensoorten, haas en konijn het gebied als (onderdeel van hun) leefgebied.

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van vleermuizen (mest of urinesporen of hangplekken) waargenomen.

Conclusie: Het onderzoeksgebied is voor een aantal grondgebonden zoogdieren (FFlijst 1) geschikt als (onderdeel van hun) leefgebied. Vleermuizen (FFlijst 3) benutten het gebied als foerageergebied. Mogelijk zijn verblijfplaatsen aanwezig in de gebouwen.

2.6 Beschermde soorten Fase 4

Flora

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat kmhok 144-404 slecht is onderzocht op vaatplanten. Er zijn in kmhok 144-404 geen beschermde of bijzondere soorten waargenomen. Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat een klein deel van het onderzoeksgebied geschikt is voor het voorkomen van een beschermde plantensoort. Het is mogelijk dat in de beplanting langs het onverharde pad de beschermde soort brede wespenorchis (FFlijst 1) voorkomt. Mogelijk komt deze soort ook elders in de beplanting voor.

Conclusie: Mogelijk komt de beschermde plantensoort brede wespenorchis (FFlijst 1) voor in het onderzoeksgebied.

Vlinders en libellen

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het kmhok, waarin fase 4 ligt, redelijk is onderzocht op de groep dagvlinders en matig op libellensoorten. Er zijn geen beschermde of bijzondere soorten waargenomen in dit kmhok. Er is één soort van de Rode Lijst dagvlinders in dit kmhok aangetroffen.

Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat er in dit onderzoeksgebied geen geschikte biotopen aanwezig zijn voor het voorkomen van beschermde soorten vlinders en libellen.

Conclusie: Er komen geen beschermde soorten vlinders of libellen voor in het onderzoeksgebied.

Mieren en kevers

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat de betreffende kmhokken niet zijn onderzocht op de groepen mieren en kevers. Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat er in het plangebied in Fase 4 geen geschikte biotopen als oude (naald)bossen of grote wateren aanwezig zijn. Het voorkomen van beschermde soorten mieren en kevers is dan ook zeer onwaarschijnlijk.

Conclusie: Er komen geen beschermde soorten mieren en kevers voor in het onderzoeksgebied.

Vissen

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat beide kmhokken niet zijn onderzocht op de groep vissen.

In Fase 4 is wel oppervlaktewater aanwezig in een, bijna drooggevallen, sloot. Het is niet duidelijk of deze sloot jaarrond watervoerend is. Het gebied lijkt ongeschikt voor het voorkomen van beschermde soorten vissen, ook voor soorten, als grote en kleine modderkruiper, die bestand zijn tegen af en toe droogvallen van watergangen. Er is dan ook niet nader onderzocht welke vissoorten voorkomen in de nabije omgeving.

Conclusie: Er komen geen beschermde soorten vissen voor in het onderzoeksgebied.

Reptielen en amfibieën

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat beide kmhokken niet zijn onderzocht op de groep reptielen. De groep amfibieën is in kmhok 144-404 slecht onderzocht en in kmhok 144-405 niet onderzocht. In kmhok 114-404 wordt melding gemaakt van één soort van FFlijst 1, dit betreft een bruine kikker of een gewone pad. Uit de RAVON Atlas van de amfibieën en reptielen van Nederland (2009) blijkt dat de soorten levendbarende hagedis, kamsalamander, kleine watersalamander, gewone pad, heikikker, bruine kikker en het groene kikker-complex voorkomen in de omgeving van het plangebied.

Uit het veldbezoek blijkt dat er in het onderzoeksgebied oppervlaktewater aanwezig is, wat betekent dat in het gebied voortplantingsgelegenheden voor amfibieën aanwezig zijn. Ook voor de kleine watersalamander, een cultuurvolgende soort is het gebied geschikt. Het onderzoeksgebied is niet geschikt voor heikikker en kamsalamander omdat geschikte biotopen ontbreken. Het onderzoeksgebied is voor de overige door RAVON genoemde soorten amfibieën geschikt als landbiotoop. Voor het voorkomen van beschermde soorten reptielen geldt dat het onderzoeksgebied geen geschikte biotopen bevat voor deze soorten, reptielen komen dan ook niet voor.

Conclusie: Mogelijk komt een klein aantal soorten amfibieën (FFlijst 1) voor in het onderzoeksgebied. Voor kamsalamander, heikikker en reptielen geldt dat geen geschikte biotopen aanwezig zijn.

Vogels

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het betreffende kmhok 144-404 niet is onderzocht op de groep broedvogels. De groep watervogels is goed onderzocht, er zijn geen beschermde of bijzondere soorten waargenomen.

Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat het onderzoeksgebied voor een aantal vogelsoorten geschikt is als leefgebied, met name cultuurvolgende soorten vinden hier een plaatsje. De beplanting is voor vogels geschikt als broedgelegenheid. Naast vogelnesten zijn tevens individuen van merel, winterkoning, koolmees, pimpelmees en houtduif aangetroffen. Het gehele gebied is voor vogels geschikt als foerageergebied.

Conclusie: Het onderzoeksgebied is geschikt als broedgelegenheid en foerageergebied voor een aantal cultuurvolgende vogelsoorten (FFlijst vogels).

Zoogdieren

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat kmhok 144-405 slecht is onderzocht op de groep zoogdieren. Er wordt melding gemaakt van één soort van FFlijst 1.

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen en het beschermingsplan voor vleermuizen in Noord-Brabant blijkt dat franjestaart, gewone grootvleermuis, gewone baardvleermuis, rosse vleermuis, watervleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger voorkomen in de omgeving van het onderzoeksgebied. Voor vleermuizen is het gehele onderzoeksgebied geschikt als foerageergebied. In de bomen zijn geen holtes aangetroffen die gebruikt kunnen worden als verblijfplaats.

Uit het veldbezoek blijkt dat het onderzoeksgebied voor een aantal grondgebonden zoogdieren geschikt is als leefgebied. Mogelijk benutten egel, mol, diverse muizensoorten en konijn het gebied als (onderdeel van hun) leefgebied.

In dit gebied zijn sporen gevonden van konijn en mol, dit gebied is ook geschikt voor verschillende muizensoorten.

Conclusie: Het onderzoeksgebied is voor een aantal grondgebonden zoogdieren (FFlijst 1) geschikt als (onderdeel van hun) leefgebied. Vleermuizen (FFlijst 3) benutten het gebied als foerageergebied.

3 Effecten

3.1 Effecten op beschermde soorten

Op basis van hetgeen beschreven in hoofdstuk 2 kan worden geconcludeerd dat (delen van) het plangebied mogelijk behoort tot het leefgebied van beschermde planten, amfibieën, vogels en zoogdieren. In het onderstaande wordt per fase beschreven welke effecten optreden.

3.1.1 Fase 2

Planten

Mogelijk komt de beschermde soort brede wespenorchis (FFlijst 1) voor in het onderzoeksgebied. Deze soort zal met name aanwezig zijn in de aanwezige beplanting. In de toekomst vindt er een herinrichting plaats, mogelijk gaan daarbij groeiplaatsen van brede wespenorchis verloren. Het mogelijke verlies van deze groeiplaatsen heeft geen effecten op de gunstige staat van instandhouding van de soort. De effecten zijn derhalve verwaarloosbaar.

Amfibieën

Mogelijk wordt het plangebied door een klein aantal soorten amfibieën (FFlijst 1) benut als landbiotoop. Bij herinrichting van het plangebied vindt herinrichting en verlies van het landbiotoop plaats.

Vogels

Mogelijk benut een aantal vogelsoorten (FFlijst vogels) het gebied als foerageergebied en de beplanting als broedgelegenheid. In de toekomst vindt een functiewijziging plaats waardoor het gebied voor een aantal vogelsoorten minder geschikt wordt als foerageergebied. In de directe omgeving is echter voldoende gelijksoortig foerageergebied aanwezig, de effecten zijn derhalve te verwaarlozen.

Met betrekking tot broedgelegenheden geldt dat bij verwijdering van de beplanting mogelijk broedgelegenheden van een aantal soorten worden vernietigd. Omdat het plangebied deel uitmaakt van een uitgestreker gebied waarin voor vogels voldoende geschikte broedgelegenheden beschikbaar blijven, is het verlies hiervan verwaarloosbaar voor een groot deel van de ervan gebruikmakende vogelsoorten.

Zoogdieren

Mogelijk benut een aantal grondgebonden zoogdieren (FFlijst 1) het plangebied als leefgebied. Bij herinrichting van het plangebied vindt vernietiging van dit leefgebied plaats.

Met betrekking tot vleermuizen (FFlijst 3) geldt dat er naar verwachting effecten optreden ten aanzien van aanwezig foerageergebied, er vindt herinrichting plaats. De omgeving biedt vleermuizen voldoende mogelijkheden tot foerageren en in de toekomst is het onderzoeksgebied eveneens geschikt als foerageergebied, de effecten zijn derhalve te verwaarlozen.

3.1.2 Fase 3

Planten

Mogelijk komt de beschermde soort brede wespenorchis (FFlijst 1) voor in het onderzoeksgebied. Deze soort zal met name aanwezig zijn in de aanwezige beplanting. In de toekomst vindt er een herinrichting plaats, mogelijk gaan daarbij groeiplaatsen van brede wespenorchis verloren. Het mogelijke verlies van deze groeiplaatsen heeft geen effecten op de gunstige staat van instandhouding van de soort. De effecten zijn derhalve verwaarloosbaar.

Amfibieën

Mogelijk wordt het plangebied door een klein aantal soorten amfibieën (FFlijst 1) benut als landbiotoop. Bij herinrichting van het plangebied vindt herinrichting en verlies van het landbiotoop plaats.

Vogels

Mogelijk benut een aantal vogelsoorten (FFlijst vogels) het gebied als foerageergebied en de beplanting en bebouwing als broedgelegenheid. In de toekomst vindt een functiewijziging plaats waardoor het gebied voor een aantal vogelsoorten minder geschikt wordt als foerageergebied. In de directe omgeving is echter voldoende gelijksoortig foerageergebied aanwezig, de effecten zijn derhalve te verwaarlozen.

Met betrekking tot broedgelegenheden geldt dat bij verwijdering van de bebouwing en beplanting mogelijk broedgelegenheden van een aantal soorten worden vernietigd. Omdat het plangebied deel uitmaakt van een uitgestreker gebied waarin voor vogels voldoende geschikte broedgelegenheden beschikbaar blijven, is het verlies hiervan verwaarloosbaar voor een groot deel van de ervan gebruikmakende vogelsoorten.

Zoogdieren

Mogelijk benut een aantal grondgebonden zoogdieren (FFlijst 1) het plangebied als leefgebied. Bij herinrichting van het plangebied vindt vernietiging van dit leefgebied plaats.

Met betrekking tot vleermuizen (FFlijst 3) geldt dat er naar verwachting effecten optreden ten aanzien van aanwezig foerageergebied, er vindt herinrichting plaats. De omgeving biedt vleermuizen voldoende mogelijkheden tot foerageren en in de toekomst is het onderzoeksgebied eveneens geschikt als foerageergebied, de effecten zijn derhalve te verwaarlozen. Met betrekking tot mogelijk aanwezige verblijfplaatsen geldt dat vleermuizen mogelijk de bebouwing en in het gebied aanwezige grote bomen benutten als verblijfsplaats. Bij sloop van bebouwing en verwijderen van de grote bomen kunnen verblijfplaatsen worden vernietigd.

3.1.3 Fase 4

Planten

Mogelijk komt de beschermde soort brede wespenorchis (FFlijst 1) voor in het onderzoeksgebied. Deze soort zal met name aanwezig zijn in de aanwezige

beplanting. In de toekomst vindt er een herinrichting plaats, mogelijk gaan daarbij groeiplaatsen van brede wespenorchis verloren. Het mogelijke verlies van deze groeiplaatsen heeft geen effecten op de gunstige staat van instandhouding van de soort. De effecten zijn derhalve verwaarloosbaar.

Amfibieën

Mogelijk wordt het plangebied door een klein aantal soorten amfibieën (FFlijst 1) benut als landbiotoop. Ook kan de aanwezige sloot worden gebruikt als voortplantingsbiotoop. Bij herinrichting van het plangebied vindt herinrichting en vernietiging van het landbiotoop plaats. Indien de sloot verdwijnt zal voortplantingsgebied van de amfibiesoorten verdwijnen.

Vogels

Mogelijk benut een aantal vogelsoorten (FFlijst 2/3) het gebied als foerageergebied en de beplanting als broedgelegenheid. In de toekomst vindt een functiewijziging plaats waardoor het gebied voor een aantal vogelsoorten minder geschikt wordt als foerageergebied. In de directe omgeving is echter voldoende gelijksoortig foerageergebied aanwezig, de effecten zijn derhalve te verwaarlozen.

Met betrekking tot broedgelegenheden geldt dat bij verwijdering van de beplanting mogelijk broedgelegenheden van een aantal soorten worden vernietigd. Omdat het plangebied deel uitmaakt van een uitgestrekter gebied waarin voor vogels voldoende geschikte broedgelegenheden beschikbaar blijven, is het verlies hiervan verwaarloosbaar voor een groot deel van de ervan gebruikmakende vogelsoorten.

Zoogdieren

Mogelijk benut een aantal grondgebonden zoogdieren (FFlijst 1) het plangebied als leefgebied. Bij herinrichting van het plangebied vindt vernietiging van dit leefgebied plaats.

Met betrekking tot vleermuizen (FFlijst 3) geldt dat er naar verwachting effecten optreden ten aanzien van aanwezig foerageergebied, er vindt herinrichting plaats. De omgeving biedt vleermuizen voldoende mogelijkheden tot foerageren en in de toekomst is het onderzoeksgebied eveneens geschikt als foerageergebied, de effecten zijn derhalve te verwaarlozen.

3.2 Effecten op beschermde gebieden

Er treden voor het gehele plangebied geen effecten op ten aanzien van Natura2000-gebieden, Beschermde- of Staatsnatuurmonumenten of EHS-gebieden.

3.3 Gedragscode

Voor zover bekend maakt de opdrachtgever geen gebruik van de beschikbare en goedgekeurde gedragscodes, wettelijk gezien zijn dan ook de soorten van FFlijst 2 ontheffingsplichtig.

3.4 Mitigerende en compenserende maatregelen

Om te voorkomen dat het uitvoeren van de werkzaamheden of het aanpassen van de ruimtelijke situatie negatieve effecten heeft op de aanwezige beschermde soorten en daarmee strijdig is met de Flora- en faunawet, verdient het aanbeveling om maatregelen te treffen om mogelijke schade te voorkomen dan wel zoveel mogelijk te beperken; zogenaamde mitigerende en compenserende maatregelen.

Door een recente wijziging in de wetgeving is het voor soorten van de Habitatrichtlijn (b.v. vleermuizen) en voor vogels niet meer mogelijk een ontheffing te verkrijgen voor ruimtelijke inrichting of ontwikkelingen. Daarnaast geldt voor vogels dat een ontheffing in het kader van belang “dwingende reden groot openbaar belang” eveneens niet meer mogelijk is. Schade aan deze soorten dient voorkomen te worden om strijdig handelen met de wetgeving te voorkomen.

3.4.1 Fase 2

Planten

Het is niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de zoogdiersoorten van FFlijst 1.

Amfibieën

Het is niet noodzakelijk mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de amfibiesoorten van FFlijst 1.

Vogels

Indien broedende vogels (FFlijst vogels) aanwezig zijn, kunnen versturende werkzaamheden als verwijdering van de beplanting niet plaatsvinden zonder hinder te veroorzaken. Wanneer er geen broedende vogels aanwezig zijn kunnen de werkzaamheden wel plaatsvinden. Door beplanting vóór het broedseizoen voor vogels te verwijderen wordt voorkomen dat vogels er zullen gaan broeden. Indien zo gehandeld wordt dan treden er geen effecten op ten aanzien van vogels. Wanneer de werkzaamheden in het geheel plaatsvinden buiten het broedseizoen worden geen nadelige effecten verwacht op vogels.

Zoogdieren

Het is niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de zoogdiersoorten van FFlijst 1. Ten aanzien van vleermuizen (FFlijst 3) geldt dat er naar verwachting geen effecten optreden ten aanzien van mogelijk aanwezige foeragegebieden.

Zorgplicht

Voor alle aanwezige flora en fauna geldt de zorgplicht ex art. 2 van de FFwet, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten. Op grond hiervan dient men zoveel als redelijkerwijs mogelijk is te handelen op een wijze waarop nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk worden beperkt of ongedaan worden gemaakt.

3.4.2 Fase 3

Planten

Het is niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de zoogdiersoorten van FFlijst 1.

Amfibieën

Het is niet noodzakelijk mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de amfibiesoorten van FFlijst 1.

Vogels

Indien broedende vogels (FFlijst vogels) aanwezig zijn, kunnen versturende werkzaamheden als verwijdering van de bebouwing en beplanting niet plaatsvinden zonder hinder te veroorzaken. Wanneer er geen broedende vogels aanwezig zijn kunnen de werkzaamheden wel plaatsvinden. Door bebouwing en beplanting vóór het broedseizoen voor vogels te verwijderen wordt voorkomen dat vogels er zullen gaan broeden. Indien zo gehandeld wordt dan treden er geen effecten op ten aanzien van vogels. Wanneer de werkzaamheden in het geheel plaatsvinden buiten het broedseizoen worden geen nadelige effecten verwacht op vogels.

Zoogdieren

Het is niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de zoogdiersoorten van FFlijst 1. Ten aanzien van vleermuizen (FFlijst 3) geldt dat er naar verwachting geen effecten optreden ten aanzien van mogelijk aanwezige foerageergebieden. Ten aanzien van verblijfplaatsen geldt dat het onbekend is of deze aanwezig zijn in de bebouwing en grote bomen in het plangebied. Nader onderzoek dient uit te wijzen of verblijfplaatsen van vleermuizen daadwerkelijk aanwezig zijn. De periode van onderzoek betreft half mei t/m half september, met een piek in juni-juli.

Zorgplicht

Voor alle aanwezige flora en fauna geldt de zorgplicht ex art. 2 van de FFwet, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten. Op grond hiervan dient men zoveel als redelijkerwijs mogelijk is te handelen op een wijze waarop nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk worden beperkt of ongedaan worden gemaakt.

3.4.3 Fase 4

Planten

Het is niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de zoogdiersoorten van FFlijst 1.

Amfibieën

Het is niet noodzakelijk mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de amfibiesoorten van FFlijst 1.

Vogels

Indien broedende vogels (FFlijst vogels) aanwezig zijn, kunnen versturende werkzaamheden als verwijdering van de beplanting niet plaatsvinden zonder hinder te veroorzaken. Wanneer er geen broedende vogels aanwezig zijn kunnen de werkzaamheden wel plaatsvinden. Door beplanting vóór het broedseizoen voor vogels te verwijderen wordt voorkomen dat vogels er zullen gaan broeden. Indien zo gehandeld wordt dan treden er geen effecten op ten aanzien van vogels. Wanneer de werkzaamheden in het geheel plaatsvinden buiten het broedseizoen worden geen nadelige effecten verwacht op vogels.

Zoogdieren

Het is niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de zoogdiersoorten van FFlijst 1. Ten aanzien van vleermuizen (FFlijst 3) geldt dat er naar verwachting geen effecten optreden ten aanzien van mogelijk aanwezige foerageergebieden.

Zorgplicht

Voor alle aanwezige flora en fauna geldt de zorgplicht ex art. 2 van de FFwet, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten. Op grond hiervan dient men zoveel als redelijkerwijs mogelijk is te handelen op een wijze waarop nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk worden beperkt of ongedaan worden gemaakt.

4 Conclusies en aanbevelingen

In het plangebied komen mogelijk verschillende beschermde soorten voor die vermeld staan op de lijsten van de Flora- en faunawet.

4.1 Conclusies

4.1.1 Fase 2

Soorten van FFlijst 1

(Mogelijk) voorkomende planten, grondgebonden zoogdieren en een aantal soorten amfibieën komen voor op FFlijst 1. Voor soorten van FFlijst 1 geldt een vrijstelling: bij het uitvoeren van ruimtelijke ingrepen is het voor deze soorten niet noodzakelijk een ontheffing aan te vragen.

Soorten van FFlijst vogels

Mogelijk voorkomende vogelsoorten staan vermeld op FFlijst vogels en zijn feitelijk ontheffingsplichtig. Indien de werkzaamheden echter worden uitgevoerd op de wijze zoals is beschreven in paragraaf 3.4, zullen geen nadelige effecten optreden ten aanzien van vogels en is het niet noodzakelijk een ontheffing aan te vragen.

Soorten van FFlijst 2/3

Mogelijk in het onderzoeksgebied voorkomende vleermuizen staan vermeld op FFlijst 3 en zijn ontheffingsplichtig. Ten aanzien van foerageergebied geldt dat hieraan geen negatieve effecten optreden.

4.1.2 Fase 3

Soorten van FFlijst 1

(Mogelijk) voorkomende planten, grondgebonden zoogdieren en een aantal soorten amfibieën komen voor op FFlijst 1. Voor soorten van FFlijst 1 geldt een vrijstelling: bij het uitvoeren van ruimtelijke ingrepen is het voor deze soorten niet noodzakelijk een ontheffing aan te vragen.

Soorten van FFlijst vogels

Mogelijk voorkomende vogelsoorten staan vermeld op FFlijst vogels en zijn feitelijk ontheffingsplichtig. Indien de werkzaamheden echter worden uitgevoerd op de wijze zoals is beschreven in paragraaf 3.4, zullen geen nadelige effecten optreden ten aanzien van vogels en is het niet noodzakelijk een ontheffing aan te vragen.

Soorten van FFlijst 2/3

Mogelijk in het onderzoeksgebied voorkomende vleermuizen staan vermeld op FFlijst 3 en zijn ontheffingsplichtig. Ten aanzien van foerageergebied geldt dat hieraan geen negatieve effecten optreden. Het is niet bekend of vleermuisverblijven aanwezig. Nader onderzoek in de daarvoor geschikte

periode (zie paragraaf 3.4) dient dit uit te wijzen. Aan de hand van dit nadere onderzoek kan worden bepaald of sloop van de bebouwing en het verwijderen van de grote bomen ontheffingsplichtig is in het kader van de Flora- en faunawet.

4.1.3 Fase 4

Soorten van FFlijst 1

(Mogelijk) voorkomende planten, grondgebonden zoogdieren en een aantal soorten amfibieën komen voor op FFlijst 1. Voor soorten van FFlijst 1 geldt een vrijstelling: bij het uitvoeren van ruimtelijke ingrepen is het voor deze soorten niet noodzakelijk een ontheffing aan te vragen.

Soorten van FFlijst vogels

Mogelijk voorkomende vogelsoorten staan vermeld op FFlijst vogels en zijn feitelijk ontheffingsplichtig. Indien de werkzaamheden echter worden uitgevoerd op de wijze zoals is beschreven in paragraaf 3.4, zullen geen nadelige effecten optreden ten aanzien van vogels en is het niet noodzakelijk een ontheffing aan te vragen.

Soorten van FFlijst 2/3

Mogelijk in het onderzoeksgebied voorkomende vleermuizen staan vermeld op FFlijst 3 en zijn ontheffingsplichtig. Ten aanzien van foerageergebied geldt dat hieraan geen negatieve effecten optreden.

Concluderend kan gesteld worden dat:

- **voor Fase 2, 3 en 4 de aanbevelingen voor vogels in acht genomen dienen te worden;**
- **altijd rekening moet worden gehouden met de zorgplicht;**
- **de werkzaamheden voor de overige soortgroepen in Fase 2 geen overtreding van de natuurwetgeving tot gevolg hebben.**
- **In Fase 3 nader onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd dient te worden in de daarvoor geschikte periode en voor aanvang van de werkzaamheden;**
- **de werkzaamheden voor de overige soortgroepen in Fase 3 geen overtreding van de natuurwetgeving tot gevolg hebben;**
- **de werkzaamheden voor de overige soortgroepen in Fase 4 geen overtreding van de natuurwetgeving tot gevolg hebben.**

4.2 Aanbevelingen

Naast de aanbevelingen met betrekking tot het broedseizoen van vogels en de bepalingen van de Zorgplicht verdient het aanbeveling de oude bomen (plataan, beuk en zomereik) in fase 3 en 4 bij herinrichting te behouden. Deze bomen zijn beeldbepalend en hebben een karakteristieke waarde. Indien behoud niet mogelijk is, kunnen de bomen mogelijk ook worden verplant.

Literatuurlijst

- Creemers R. et al, De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9, Ravon, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis & European Invertebrate Survey, Nederland, Leiden 2009.
- Limpens, H. et al, Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie, KNNV Uitgeverij, Utrecht, 1997.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Brochure: Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten, 22 februari 2005.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen, Den Haag 26 augustus 2009.
- Twist, P. en H. Limpens, Een thuis voor de vleermuis, beschermingsplan voor vleermuizen in Noord-Brabant, Provincie Noord-Brabant, 's Hertogenbosch, december 2006.

Geraadpleegde internetsites

- www.brabant.nl
- www.minInv.nl
- www.natuurloket.nl
- www.ravon.nl
- www.vlinderstichting.nl
- waarneming.nl
- www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1 Toelichtende tabellen soorten per kilometerhok

Rapportage voor kilometerhok X:144 / Y:404								
Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels	Hrl*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten						slecht	-	1991-2007
Mossen						niet		1997-2007
Korstmossen						niet		1992-2007
Paddestoelen						niet		1992-2007
Zoogdieren	9	3		2		matig	51-100%	1997-2007
Broedvogels						niet		1996-2007
Watervogels						goed	0%	96/97-06/07
Reptielen						niet		1992-2007
Amfibieën	1					slecht		1992-2007
Vissen						niet		1992-2007
Dagvlinders						redelijk		1998-2008
Nachtvlinders						niet		1980-2008
Libellen						matig		1993-2007
Sprinkhanen						niet		1993-2007
Overige ongewervelden						niet		1993-2007

Rapportage voor kilometerhok X:144 / Y:405								
Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels	Hrl*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	1				1	matig	-	1991-2007
Mossen						niet		1997-2007
Korstmossen						niet		1992-2007
Paddestoelen						niet		1992-2007
Zoogdieren	1					slecht		1997-2007
Broedvogels						niet		1996-2007
Watervogels						goed	0%	96/97-06/07
Reptielen						niet		1992-2007
Amfibieën						niet		1992-2007
Vissen						niet		1992-2007
Dagvlinders					1	redelijk	0%	1998-2008
Nachtvlinders						niet		1980-2008
Libellen						niet		1993-2007
Sprinkhanen					0	goed		1993-2007
Overige ongewervelden						niet		1993-2007

Bijlage 2 Wet en regelgeving

Flora- en faunawet (Bron: Ministerie van LNV)

De soortbescherming is in Nederland vastgelegd in de Flora- en faunawet (FFwet). Los van de zorgplicht (Art. 2), die inhoudt dat zorgvuldig moet worden omgesprongen met alle dieren en planten, zijn ongeveer 500 soorten specifiek door de FFwet beschermd. Dat is circa anderhalf procent van de soorten die in Nederland voorkomen. Doel van de wet is er zorg voor te dragen dat de gunstige staat van instandhouding van soorten niet in gevaar komt.

In de Flora- en faunawet zijn lijsten samengesteld van soorten die binnen de Nederlandse wet- en regelgeving een beschermde status genieten. Met name de artikelen 2, 8, 9, 10 en 11 van deze wet hebben directe gevolgen voor de wijze waarop en de mate waarin planologische ingrepen, maatregelen en feitelijke werkzaamheden invloed mogen hebben op de beschermde soorten.

Sinds de inwerkingtreding van de AMvB Art. 75 van de FFwet in februari 2005 is het niet meer altijd nodig een ontheffing te hebben voor het uitvoeren van werkzaamheden. Of dat nodig is hangt af van de soorten die het betreft en de mate van bescherming die zij genieten. De zorgplicht uit artikel twee blijft echter altijd van toepassing op alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Voor de soorten van FFlijst 1 is geen ontheffing nodig. Voor de soorten van FFlijst 2 geldt dat moet worden gewerkt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Indien er geen goedgekeurde gedragscode voorhanden is zijn ook de soorten uit FFlijst 2 ontheffingsplichtig. Voor soorten van FFlijst 3 moet altijd ontheffing worden aangevraagd. Behalve voor beschermde soorten, geldt deze indeling ook voor hun vaste rust- en verblijfsplaatsen.

Door een recente wijziging in de wetgeving (augustus 2009) is het voor soorten van de Habitatrichtlijn (b.v. vleermuizen) en voor vogels niet meer mogelijk een ontheffing te verkrijgen voor ruimtelijke inrichting of ontwikkelingen. Daarnaast geldt voor vogels dat een ontheffing in het kader van belang "dwingende reden groot openbaar belang" eveneens niet meer mogelijk is.

Natuurbeschermingswet 1998 (Bron: Ministerie van LNV)

De Natuurbeschermingswet regelt de bescherming van gebieden die als staats- of beschermd natuurmonument zijn aangewezen. Deze juridische status geeft extra bescherming aan bijzonder waardevolle en kwetsbare natuurgebieden. Het belangrijkste onderdeel van de wet is dat er een aparte vergunning nodig is voor activiteiten die mogelijk schadelijk zijn voor het natuurmonument. Het maakt daarbij niet uit waar die activiteiten plaatsvinden, dat kan zowel binnen als buiten het natuurgebied zijn (de zogenaamde 'externe werking'). Op dit moment is ongeveer 300.000 ha natuurgebied aangewezen als staats- of beschermd natuurmonument.

Op 1 oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet (Nb) 1998 in werking getreden. Daarmee voldoet Nederland aan de eisen van de Europese natuurwetgeving. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura-2000 gebieden. Hieronder vallen de speciale beschermingszones volgens de Vogel- en Habitatrichtlijn, gebieden die deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), beschermde natuurmonumenten en staatsnatuurmonumenten.

Een belangrijk onderdeel van de nieuwe Nb-wet is dat er geen vergunning gegeven mag worden voor handelingen of projecten die schadelijk kunnen zijn voor de kwaliteit van de habitats van soorten

waarvoor een gebied is aangewezen. Wanneer niet op voorhand uitgesloten kan worden dat er schadelijke effecten kunnen optreden, dan dient de initiatiefnemer een 'passende beoordeling' te maken. Dat betekent een onderzoek naar alle aspecten van het project en welke gevolgen die kunnen hebben voor datgene wat bescherming geniet. Het bevoegd gezag (in de meeste gevallen is dat Gedeputeerde Staten) dient aan de hand van deze beoordeling zekerheid te verkrijgen dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast. Kan die zekerheid niet verkregen worden, dan mag er geen vergunning verleend worden.

Ecologische Hoofdstructuur *(Bron: Ministerie van LNV)*

De term 'Ecologische Hoofd Structuur' (EHS) werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. De EHS is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur (plant en dier) in feite voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat de natuurgebieden hun waarde verliezen. De EHS kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

De EHS bestaat uit:

- Bestaande natuurgebieden, reservaten en natuurontwikkelingsgebieden en robuuste verbindingen.
- Landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheersgebieden).
- Grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

De EHS moet in 2018 klaar zijn. Kleinere natuurgebieden, kleine bosjes, sloten, rietkragen et cetera maken geen deel uit van de EHS, maar dragen uiteraard wel bij aan de natuurkwaliteit van stad en platteland. Het Rijk gaat ervan uit dat deze in voldoende mate door andere partijen (gemeente, waterschappen, grondeigenaren e.d.) worden beschermd. Het Rijk heeft hiervoor een kwaliteitsimpuls voor het landschap opgezet.